

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Darlith Cymdeithas Llambled 2023

Lampeter Society Lecture 2023

Cymru dros Heddwch: o Langeitho i'r Cenhedloedd Unedig trwy Deml Heddwch

Sgwrs gan Craig Owen (Cyngorydd Treftadaeth
ar gyfer Canolfan Materion Rhyngwladol Cymru)

16 Mai, 6pm, Celfyddydau 1, Campws Llambled

Ganrif yn ôl ym mis Mai 1923, cynullwyd 'cynhadledd heddwch y merched i Gymru' yn Aberystwyth i gynllunio ymgyrch gyda menywod America i atgyfnerthu Cynghair y Cenhedloedd ar ôl y Rhyfel Byd 1af. O dan arweiniad menyw o Langeitho (7 milltir i'r gogledd o Llambed), ymhlith byd diplomyddol o ddynion, roedd Annie Hughes Griffiths yn gadeirydd Undeb Cynghair y Cenhedloedd Cymru - rhagflaenydd i Ganolfan Materion Rhyngwladol Cymru heddiw. Dim ond un o sawl ymgyrch heddwch rhwng y rhyfeloedd oedd hon yn ymwneud â miloedd ar draws Cymru ar drywydd cydweithredu rhyngwladol.

Chwalwyd breuddwydion cenhedlaeth o heddwyr gan yr Ail Ryfel Byd ond fe'u gwiredwyd yn dilyn hynny trwy greu'r Cenhedloedd Unedig yn ogystal â'r Deml Heddwch ac lechyd yng nghanol Parc Cathays, Caerdydd. Yn y swrs hon, bydd Craig yn olrhain y dreftadaeth nodedig hon o ymdrechu am heddwch ac yn cynnig rhai myfyrdodau ar fyd heddiw ar Ddiwrnod Rhyngwladol Cyd-fyw mewn Heddwch y Cenhedloedd Unedig.

Wales for Peace: from Llangeitho to the United Nations via a Temple of Peace

A talk by Craig Owen (Heritage Advisor for the
Welsh Centre for International Affairs)

16th May 6 pm, Arts 1, Lampeter Campus

One hundred years ago in May 1923, a 'women's peace conference for Wales, gathered in Aberystwyth to plan a campaign with the women of America to bolster the post-WW1 League of Nations. Led by a woman from Llangeitho (7 miles north of Lampeter), among a diplomatic world of men, Annie Hughes Griffiths was chair of Wales League of Nations Union - predecessor to today's Welsh Centre for International Affairs. This was but one of many interwar peace campaigns involving 1000s across Wales in pursuit of international cooperation.

The dreams of a generation of peace-makers were dashed by the Second World War but were subsequently realised in its aftermath by creation of the United Nations as well as the Temple of Peace & Health in the heart of Cardiff's Cathays Park. In this talk, Craig retraces this remarkable heritage of striving for peace and offers some reflections on the world of today on UN International Day of Living Together in Peace.

Mae croeso i bawb fynychu. Anfonwch RSVP trwy e-bost at: m.cobb@uwtsd.ac.uk

All are welcome to attend. Please RSVP by emailing: m.cobb@uwtsd.ac.uk